

چکیده

امروزه گردشگری پایدار در بسیاری از کشورها، به منزله نمادی از هویت فرهنگی و یکی از بخش‌های مهم اقتصادی محسوب می‌گردد. بسیاری از برنامه‌ریزان و سیاستگذاران توسعه در کشورهای جهان، گردشگری را روشی مطمئن با چشم‌انداز روشن برای توسعه پایدار معرفی کرده‌اند.

در این راستا گردشگری روستایی به عنوان یکی از زیر بخش‌های گردشگری، علاوه بر حفظ ارزش‌ها و باورها، با ایجاد فرصت‌های شغلی و کسب درآمد برای ساکنین محلی و توسعه ساختارهای زیر بنایی امکان توسعه پایدار و یکپارچه روستایی را فراهم می‌سازد. از این رو برنامه‌ریزی در جهت گسترش و توسعه گردشگری بر پایه توسعه پایدار اقتصادی، در راستای رشد و تعالی جامعه روستایی موثر می‌باشد. از این رو سوال این است؛ که پتانسیل‌ها و محدودیت‌های توسعه گردشگری روستایی کدامند؟ و چه راهبردها و راهکارهایی جهت توسعه گردشگری که منجر به توسعه روستایی در روستای اورامان تخت شود، وجود دارد؟

برای رسیدن به اهداف تحقیق با تهیه سه نوع پرسشنامه (مردم، مسئولین، گردشگران)، داده‌های به دست آمده با روش اسپیرمن و کندال b بررسی و مشخص شد که بین متغیر گردشگری و ۴ شاخص اقتصادی مورد نظر همبستگی مستقیم وجود دارد.

همچنین با استفاده از تحلیل swat ۱۲ نقطه قوت و فرصت و ۱۸ نقطه ضعف و تهدید در روستای اورامان تخت شناسایی شد که نشان از آسیب‌پذیری روستا دارد و نیازمند بازنگری و ارائه سیاست‌های صحیح می‌باشد.

واژگان کلیدی : توسعه روستایی، گردشگری روستایی، گردشگری پایدار، توسعه اقتصادی

فصل اول: طرح تحقیق

۱	۱-۱- طرح مسئله
۵	۲-۱- سئوالات پژوهش
۵	۳-۱- فرضیات تحقیق
۶	۴-۱- اهداف تحقیق
۶	۵-۱- ضرورت تحقیق
۷	۶-۱- پیشینه تحقیق
۱۱	۷-۱- روش تحقیق
۱۲	۱-۷-۱- ضریب همبستگی اسپیرمن
۱۲	۲-۷-۱- ضریب تاو-کندال b
۱۲	۳-۷-۱- مدل swat
۱۳	۸-۱- روش گردآوری اطلاعات
۱۴	۹-۱- جامعه آماری و تعداد نمونه
۱۵	۱۰-۱- روش نمونه گیری
۱۵	۱۱-۱- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۱۶	۱۲-۱- مشکلات و موانع تحقیق

فصل دوم: مبانی نظری

۲۰	۱- تعاریف و مفاهیم
۲۰	۱-۱- توسعه روستایی
۲۲	۱-۲- اوقات فراغت
۲۳	۲-۱-۳- گردشگری و جهانگردی
۲۴	۲-۱-۴- گردشگری متمرکز و گسترده
۲۵	۲-۱-۵- گردشگری روستایی
۲۶	۲-۱-۶- انواع گردشگری روستایی
۲۶	۲-۱-۶-۱- اکوتوریسم
۲۷	۲-۱-۶-۲- گردشگری کشاورزی
۲۷	۲-۱-۶-۳- گردشگری سبز
۲۷	۲-۱-۶-۴- گردشگری فرهنگی
۲۸	۲-۱-۶-۵- گردشگری طبیعی
۲۸	۲-۱-۶-۶- گردشگری غذایی
۲۸	۲-۱-۷- توسعه پایدار روستایی
۳۰	۲-۱-۸- توسعه پایدار گردشگری
۳۲	۲-۱-۹- امکان سنجی
۳۲	۲-۱-۱۰- ظرفیت برد گردشگری
۳۴	۲-۱-۱۱- شاخص ها در ظرفیت برد گردشگری
۳۶	۲-۲- تاریخچه گردشگری

۳۸	۳-۲ مدیریت گردشگری روستایی
۳۹	۴-۲- بازار یابی
۴۰	۵-۲- حمل و نقل و گردشگری روستایی
۴۱	۶-۲- جایگاه امکان سنجی در گردشگری روستایی
۴۲	۷-۲- پیامدهای گردشگری روستائی
۴۲	۲-۷-۱-۲- پیامدهای اجتماعی - فرهنگی
۴۳	۲-۷-۲- پیامدهای زیست محیطی
۴۴	۳-۷-۲- پیامدهای اقتصادی
۴۵	۸-۲- گردشگری روستایی و توسعه پایدار اقتصادی
۴۶	۱-۸-۲- گردشگری و اشتغال
۴۷	۲-۸-۲- گردشگری و گسترش فعالیت‌های کوچک
۴۷	۳-۸-۲- گردشگری و افزایش درآمد
۴۸	۴-۸-۲- گردشگری و ضریب تکاثری روستایی
۴۹	۹-۲- دیدگاهها در گردشگری روستایی
۴۹	۱-۹-۲- گردشگری روستایی بعنوان راهبردی برای توسعه روستایی
۵۰	۲-۹-۲- گردشگری روستایی بعنوان سیاستی در بازساخت سکونتگاههای روستایی
۵۱	۳-۹-۲- گردشگری روستایی ابزاری برای توسعه پایدار و حفاظت از منابع طبیعی
۵۲	۱۰-۲- رویکردها در گردشگری پایدار
۵۳	۱۱-۲- نتیجه گیری
	فصل سوم: ویژگی‌های جغرافیایی منطقه
۵۷	۱-۳- ویژگی‌های طبیعی
۵۷	۳-۱-۱- موقعیت
۵۹	۳-۱-۲- زمین شناسی
۶۱	۳-۱-۳- ژئومورفولوژی
۶۲	۳-۱-۳-۱- توپوگرافی و ناهمواریها
۶۳	۳-۱-۴- ویژگی‌های اقلیمی
۶۴	۳-۱-۴-۱- عوامل اقلیمی
۶۵	۳-۱-۴-۲- عناصر اقلیمی
۶۵	۳-۱-۴-۲-۱- دما
۶۷	۳-۱-۴-۲-۲- بارندگی
۶۹	۳-۱-۴-۲-۳- رطوبت
۷۰	۳-۱-۴-۲-۴- باد
۷۲	۳-۱-۴-۲-۵- پوشش ابری و ساعات آفتابی
۷۲	۳-۱-۴-۲-۶- طوفان رعد و برق و روزهای گرد و غبار
۷۳	۳-۱-۴-۲-۷- روزهای برفی و یخبندان
۷۵	۳-۱-۵- طبقه‌بندی اقلیمی
۷۷	۳-۱-۶- منابع آب

۷۹	۷-۱-۳- منابع خاک
۸۰	۸-۱-۳- پوشش گیاهی
۸۰	۱-۸-۱-۳- باغ
۸۱	۲-۸-۱-۳- مرتع
۸۱	۲-۸-۱-۳- جنگل
۸۲	۹-۱-۳- زندگی جانوری
۸۳	۱۰-۳- نتیجه گیری
۸۴	۳-۲- ویژگیهای انسانی
۸۴	۱-۲-۳- پیشینه تاریخی
۸۵	۲-۲-۳- وجه تسمیه
۸۵	۳-۲-۳- جمعیت
۸۵	۱-۳-۲-۳- ویژگیهای جمعیتی
۸۶	۲-۳-۲-۳- نسبت جنسی
۸۶	۳-۳-۲-۳- نسبت سنی
۸۷	۴-۳-۲-۳- تغییرات رشد جمعیت (۱۳۸۵-۱۳۵۵).
۸۸	۵-۳-۲-۳- سواد و تحصیلات
۸۸	۶-۳-۲-۳- حرکات طبیعی جمعیت
۸۹	۱-۶-۳-۲-۳- موالید و مرگ و میر
۸۹	۲-۶-۳-۲-۳- مهاجرت
۹۰	۴-۲-۳- نتیجه گیری
۹۱	۳-۳- سازند اقتصادی
۹۱	۱-۳-۳- کشاورزی
۹۱	۱-۱-۳-۳- محصولات کشاورزی
۹۳	۲-۳-۳- صنایع
۹۳	۱-۲-۳-۳- صنایع دستی
۹۳	۳-۳- خدمات
۹۵	۴-۳-۳- اشتغال
۹۵	۴-۳- ویژگی های کالبدی
۹۶	۱-۴-۳- شورای اسلامی
۹۶	۲-۴-۳- شرکت تعاونی روستایی
۹۶	۳-۴-۳- تلفن
۹۶	۴-۴-۳- بهداشت
۹۷	۵-۴-۳- شبکه آبرسانی
۹۷	۶-۴-۳- شبکه برق رسانی
۹۷	۷-۴-۳- شبکه گازرسانی و فرآورده های نفتی
۹۷	۸-۴-۳- پاسگاه انتظامی
۹۷	۹-۴-۳- نمایندگی پستی

۹۷	۳-۴-۱۰- مراکز اطلاع رسانی گردشگری
۹۸	۳-۴-۱۱- نوع و تراکم راه ها
۹۹	۳-۴-۱۱-۱- راههای روستا
۱۰۰	۳-۴-۱۱-۲- پیوند فیزیکی مراکز
۱۰۱	۳-۴-۱۲- نتیجه گیری
	فصل چهارم: عناصر گردشگری
۱۰۴	۴-۱- جاذبه های طبیعی
۱۰۵	۴-۱-۱- دریاچه اورامان
۱۰۶	۴-۱-۲- هوار (ییلاق)
۱۰۷	۴-۱-۳- رودخانه سیروان
۱۰۷	۴-۲- جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی
۱۰۹	۴-۲-۱- مراسم عروسی پیر شالیار (زماون پیر)
۱۱۰	۴-۲-۱-۱- اهمیت و نقش وجود پیر اورامان
۱۱۱	۴-۲-۲- معماری روستا
۱۱۲	۴-۲-۳- موسیقی
۱۱۲	۴-۲-۴- پوشاک
۱۱۳	۴-۲-۵- غذاهای محلی
۱۱۴	۴-۲-۶- صنایع دستی
۱۱۵	۴-۲-۷- زبان
۱۱۵	۴-۲-۸- مسجد روستا
۱۱۶	۴-۲-۹- قلعه اورامان
۱۱۶	۴-۲-۱۰- هتل
۱۱۷	۴-۳-۱- ارزیابی جاذبه های گردشگری درون و پیرامون منطقه
۱۱۹	۴-۴- مبداء گردشگران
۱۲۱	۴-۵- امنیت
۱۲۲	۴-۶- مدت اقامت
۱۲۲	۴-۷- توزیع فصلی گردشگران
۱۲۳	۴-۸- انگیزه
۱۲۴	۴-۹- تسهیلات و زیرساخت‌های گردشگری
۱۲۴	۴-۹-۱- نیروی انسانی شاغل در بخش گردشگری
۱۲۶	۴-۱۱- نتیجه گیری
	فصل پنجم: تجزیه و تحلیل اطلاعات
۱۲۹	۵-۱- تجزیه و تحلیل پرسشنامه
۱۲۹	۵-۱-۱- جنسیت و سن
۱۲۹	۵-۱-۲- میزان تحصیلات
۱۳۰	۵-۱-۳- محل زندگی
۱۳۱	۵-۱-۴- درآمد ماهیانه

۱۳۲	۵-۱-۵- محل اقامت
۱۳۳	۶-۱-۵- برنامه تبلیغاتی
۱۳۴	۷-۱-۵- نقش گردشگری در توسعه روستایی
۱۳۵	۸-۱-۵- ترکیب مسافرت
۱۳۵	۹-۱-۵- میزان هزینه کرد گردشگران
۱۳۶	۱۰-۱-۵- نزدیکی به قطب گردشگری مریوان
۱۳۷	۳-۵- تحلیل همبستگی رتبه ای به روش کندال b و اسپیرمن
۱۳۸	۱-۳-۵- افزایش اشتغال در بخش خدمات
۱۳۸	۲-۳-۵- افزایش درآمد مردم روستا
۱۳۹	۳-۳-۵- افزایش انگیزه ماندگاری در بین مردم روستا
۱۴۰	۴-۳-۵- افزایش تسهیلات و خدمات زیربنایی
۱۴۱	۴-۵- تجزیه و تحلیل SWOT
۱۴۱	۱-۴-۵- عوامل داخلی مؤثر بر گردشگری در ناحیه مورد مطالعه
۱۴۳	۲-۴-۵- عوامل خارجی مؤثر بر گردشگری ناحیه مورد مطالعه
۱۴۵	۳-۴-۵- تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدها.
۱۴۸	۴-۴-۵- ارائه اولویت های نهایی از تحلیل SWOT.
۱۵۰	۵-۴-۵- راهبرد توسعه گردشگری بر اساس تحلیل SWOT
۱۵۰	۱-۵-۴-۵- راهبرد رقابتی / تهاجمی (SO)
۱۵۰	۲-۵-۴-۵- راهبرد تنوع (ST)
۱۵۱	۳-۵-۴-۵- راهبرد بازننگری (WO)
۱۵۲	۴-۵-۳-۵- راهبرد تدافعی (WT)
۱۵۶	۶-۳-۵- ماتریس نهایی
۱۵۷	۴-۵- کاربرد کمی برآورد ظرفیت برد
۱۵۷	۱-۴-۵- ظرفیت برد فیزیکی
۱۵۸	۲-۴-۵- ظرفیت برد واقعی
	فصل ششم: نتیجه گیری، آزمون فرضیات و پیشنهادات
۱۶۱	۱-۶- نتایج تحقیق
۱۶۱	۱-۱-۶- نتایج تئوریک
۱۶۲	۲-۱-۶- نتایج تجربی (نتایج تجزیه و تحلیل آماری)
۱۶۴	۲-۶- آزمون فرضیات
۱۶۴	۱-۲-۶- آزمون فرضیه اول
۱۶۵	۲-۲-۶- آزمون فرضیه دوم
۱۶۶	۳-۶- جمع بندی و پیشنهادات
۱۶۸	۱-۳-۶- سطح منطقه ای
۱۶۹	۲-۳-۶- سطح محلی
۱۷۱	منابع و مأخذ

ضمائم

۱۸۲

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۱۳	جدول شماره ۱-۱: ماتریس SWOT و نحوه تعیین استراتژیها
۳۴	جدول شماره ۱-۲: شاخص های فیزیکی - اکولوژیکی
۳۵	جدول شماره ۲-۲: شاخص های اجتماعی- جمعیتی
۳۵	جدول شماره ۳-۲: شاخص های اقتصادی- سیاسی
۶۶	جدول شماره ۱-۳: میانگین حداکثر، حداقل، متوسط دما در ایستگاه مریوان ۱۹۹۲-۲۰۰۵
۶۸	جدول شماره ۲-۳: میانگین و درصد بارش ماهانه در ایستگاه مریوان ۱۹۹۲-۲۰۰۵
۷۴	جدول شماره ۳-۳: پارامتر های موثر جوی تاثیر گذار در گردشگری، ایستگاه مریوان (۱۹۹۲-۲۰۰۵)
۷۶	جدول شماره ۳-۴: طبقه بندی اقلیمی دمارتن
۸۶	جدول شماره ۳-۵: ویژگی های جمعیتی در سطوح مختلف شهرستان سروآباد ۱۳۸۵
۸۷	جدول شماره ۳-۶: جمعیت و گروههای سنی روستای اورامان تخت در سال ۱۳۸۵
۸۷	جدول شماره ۳-۷: روند تغییرات جمعیت و محاسبه نرخ رشد سالانه جمعیت (۱۳۸۵-۱۳۵۵)
۸۸	جدول شماره ۳-۸: نرخ باسوادی در روستای اورامان تخت ۱۳۸۵
۹۲	جدول شماره ۳-۹: الگوی محصولات زراعی و باغی روستای اورامان تخت در سال ۱۳۸۵
۹۲	جدول شماره ۳-۱۰: تعداد دام های موجود در روستای اورامان تخت
۹۰	جدول شماره ۳-۱۱: درصد فعالیت جمعیت روستای اورامان تخت در ۳ بخش اقتصادی ۱۳۸۵
۹۵	جدول شماره ۳-۱۲: نرخ اشتغال و بیکاری در روستای اورامان تخت ۱۳۸۵
۹۶	جدول شماره ۳-۱۳: مشخصات مراکز بهداشتی درمانی روستای اورامان تخت در سال ۱۳۸۵
۹۸	جدول شماره ۳-۱۴: نوع و تراکم راههای استان کردستان
۹۹	جدول شماره ۳-۱۵: دسترسی و نوع راههای روستای اورامان تخت
۱۰۰	جدول شماره ۳-۱۶: فاصله روستای اورامان تخت نسبت به شهرستان های استان کردستان
۱۱۸	جدول شماره ۴-۱: جاذبه های گردشگری در روستای اورامان تخت
۱۲۰	جدول شماره ۴-۲: توزیع تقاضای گردشگری بر حسب مبدأ گردشگر
۱۲۵	جدول شماره ۴-۳: وضعیت اقامتگاهها و مراکز پذیرایی
۱۲۹	جدول شماره ۵-۱: توزیع پاسخگویان بر حسب جنس
۱۳۰	جدول شماره ۵-۲: توزیع پاسخگویان بر حسب وضعیت تحصیلات
۱۳۱	جدول شماره ۵-۳: توزیع پاسخگویان بر حسب محل زندگی

۱۳۲	جدول شماره ۴-۵: توزیع پاسخگویان بر حسب میزان درآمد
۱۳۳	جدول شماره ۵-۵: نحوه آشنایی گردشگران با روستای اورامان تخت
۱۳۵	جدول شماره ۶-۵: ترکیب مسافرت گردشگران به روستای اورامان تخت
۱۳۸	جدول شماره ۷-۵: میزان همبستگی بین گسترش گردشگری با افزایش اشتغال در بخش خدمات
۱۳۹	جدول شماره ۸-۵: میزان همبستگی بین گسترش گردشگری با افزایش درآمد مردم روستا
۱۴۰	جدول شماره ۹-۵: میزان همبستگی بین گسترش گردشگری با افزایش انگیزه ماندگاری در بین مردم
۱۴۰	جدول شماره ۱۰-۵: میزان همبستگی بین گسترش گردشگری با افزایش امکانات و خدمات زیربنایی
۱۴۲	جدول شماره ۱۱-۵: ماتریس عوامل داخلی موثر بر گردشگری ناحیه مورد مطالعه (نقاط قوت و ضعف)
۱۴۴	جدول شماره ۱۲-۵: ماتریس عوامل خارجی موثر بر گردشگری ناحیه مورد مطالعه (فرصتها- تهدیدها)
۱۴۶	جدول شماره ۱۳-۵: ماتریس تحلیل SWOT (رتبه بندی و نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدها)
۱۴۹	جدول شماره ۱۴-۵: اولویت بندی نهایی عوامل موثر (نقاط قوت، ضعفها، فرصتها و تهدیدها) در توسعه گردشگری
۱۵۴	جدول شماره ۱۵-۵: خلاصه راهبردها و راهکارهای توسعه گردشگری بر اساس تحلیل SWOT

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
۲۹	شکل شماره ۱-۲: روابط متقابل محیط، اجتماع و اقتصاد
۳۱	شکل شماره ۲-۲: سه جزء سازنده ی محیط زیست گردشگری
۴۶	شکل ۳-۲: عوامل حاکم بر تاثیرات اقتصادی گردشگری
۵۹	شکل ۱-۳: نقشه موقعیت محدوده مورد مطالعه در ایران، استان، شهرستان و بخش
۶۰	شکل شماره ۲-۳: نقشه زمین شناسی شهرستان سروآباد
۶۳	شکل شماره ۳-۳: نقشه توپوگرافی شهرستان سروآباد
۶۶	شکل شماره ۴-۳: نمودار میانگین حداکثر، حداقل، متوسط دما در ایستگاه مریوان (۲۰۰۵-۱۹۹۲)
۶۸	شکل شماره ۵-۳: نمودار میانگین بارندگی ماهانه در ایستگاه مریوان (۲۰۰۵-۱۹۹۲)
۷۰	شکل شماره ۶-۳: نمودار میانگین ماهانه رطوبت نسبی در ایستگاه مریوان (۲۰۰۵-۱۹۹۲)
۷۱	شکل شماره ۷-۳: گلباد ایستگاه مریوان ۲۰۰۵-۱۹۹۲
۷۸	شکل شماره ۸-۳: نقشه هیدرولوژی شهرستان سروآباد
۸۰	شکل شماره ۹-۳: نقشه خاکشناسی شهرستان سروآباد
۸۱	شکل شماره ۱۰-۳: عکس نمایی از تراس بندی باغات
۹۴	شکل شماره ۱۱-۳: نمودار سهم اشتغال در بخش های اقتصادی (۱۳۸۵)
۱۰۰	شکل شماره ۱۲-۳: عکس محور ارتباطی پاه-اورامان
۱۰۵	شکل شماره ۱-۴: عکس نمایی از چشم انداز طبیعی روستا

- شکل شماره ۴-۲: عکس نمایی از خانه‌های ییلاق
۱۰۷
- شکل شماره ۴-۳: عکس برگزاری مراسم پیرشالیار در بهمن‌ماه ۱۳۸۷
۱۱۰
- شکل شماره ۴-۴: عکس برگزاری مراسم کومسای در اردیبهشت ۱۳۸۸
۱۱۰
- شکل شماره ۴-۵: عکس نمایی از بافت پلکانی روستا
۱۱۳
- شکل شماره ۴-۶: عکس لباس محلی مردم روستای اورامان تخت
۱۱۳
- شکل شماره ۴-۷: عکس صنایع دستی روستای اورامان تخت
۱۱۵
- شکل شماره ۴-۸: عکس نمایی از مسجد روستا
۱۱۶
- شکل شماره ۴-۹: عکس نمایی داخلی و بیرونی از هتل
۱۱۷
- شکل شماره ۴-۱۰: نقشه توزیع جاذبه‌های روستای اورامان تخت
۱۱۹
- شکل شماره ۴-۱۱: نقشه توزیع تقاضای گردشگری بر حسب مبدأ گردشگر
۱۲۰
- شکل شماره ۴-۱۲: نمودار میزان امنیت موجود در روستا
۱۲۱
- شکل شماره ۴-۱۳: نمودار مدت اقامت گردشگران در روستا
۱۲۲
- شکل شماره ۴-۱۴: نمودار توزیع فصلی گردشگران
۱۲۳
- شکل شماره ۵-۱: نمودار توزیع پاسخگویان بر حسب محل اقامت
۱۳۳
- شکل شماره ۵-۲: نمودار معرفی انواع برنامه‌های تبلیغاتی
۱۳۴
- شکل شماره ۵-۳: نمودار توزیع پاسخگویان بر حسب نقش توریسم در توسعه روستایی
۱۳۵
- شکل شماره ۵-۴: نمودار میزان هزینه کرد گردشگران در روستای اورامان تخت
۱۴۲
- شکل شماره ۵-۵: نزدیکی به شهر مریوان
۱۳۷
- شکل شماره ۵-۶: ماترس نهایی داخلی و خارجی SWOT
۱۵۶
- شکل شماره ۶-۱: مدل روند دستیابی به توسعه پایدار اقتصادی
۱۶۸

۱-۱- طرح مسئله

گردشگری به عنوان گسترده‌ترین صنعت خدماتی جهان، جایگاه ویژه‌ای در عرصه‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی به خود اختصاص داده است. از این‌رو بسیاری از کشورها در رقابتی نزدیک و فشرده، در پی افزایش بیشتر منافع و عواید خود از این فعالیت بین‌المللی هستند و آثار مثبت اقتصادی و فرهنگی آن مورد توجه جدی دولت‌ها قرار گرفته است.

بر اساس داده‌های سازمان جهانی جهانگردی^۱ (WOT)، در سال ۲۰۰۳، حدود هفتصد میلیون نفر در سطح جهان به گردشگری پرداخته‌اند و درآمد حاصل از آن در حدود ۵۱۴ میلیارد دلار بوده است؛ طبق پیش‌بینی این سازمان تا سال ۲۰۲۰ میلادی، تعداد جهانگردان دنیا به رقمی بیش از ۱/۶ میلیارد نفر خواهد رسید و بیش از ۵۰ درصد معضل اشتغال در کشورهای در حال توسعه از طریق این صنعت قابل حل است. علاوه بر جنبه اقتصادی، گردشگری تغییرات فرهنگی و اجتماعی مهمی را در جامعه میزبان ایجاد می‌کند و از طریق توزیع درآمد، اشتغال‌زایی و کاهش فقر باعث توسعه و پیشرفت اجتماعی می‌گردد. (www.unwto.org/index.php)

تنوع بخشی به اقتصاد، بالا بردن شاخص‌های توسعه انسانی، مشکلات ناشی از صنعتی شدن و آلودگی بیش از استاندارد شهرها، افزایش بهره‌وری و کارآمدی نیروی انسانی، اشتغال‌زایی، حفظ محیط زیست و در نهایت توسعه پایدار از دغدغه‌هایی است که جهان امروز با آن روبرو است. در این میان کشورهایی که به لحاظ موقعیت مکانی از این مزیت برخوردارند آن را در برنامه‌های ملی خود گنجانده، تا از این طریق بتوانند فرایند توسعه ملی خود را تکامل بخشند. (جان لی، ۱۳۷۸: ص ۱)

برآوردهای سازمان جهانی جهانگردی نشان می‌دهد؛ که صنعت گردشگری در قاره آسیا در چند سال اخیر پیشرفت قابل توجهی نموده و پیش‌بینی می‌گردد با روند فعلی، آسیا در ده سال آینده رتبه اول جهانگردی جهان را به خود اختصاص دهد. در این میان رشد قابل توجه سفر گردشگران خارجی

^۱ World Organization Tourism

به خاورمیانه و بازدید از جاذبه‌های گردشگری موجب شده است که این منطقه به عنوان چهارمین قطب گردشگری جهان مطرح گردد.

بر اساس گزارش سازمان جهانی جهانگردی، ایران از لحاظ یادمان‌های تاریخی جزء ده کشور اول جهان، و از نظر جاذبه‌های طبیعی جزء پنج کشور اول جهان است. این سرزمین با قدمت تاریخی چندین هزار ساله و داشتن ۱۴ زیست اقلیم در فهرست کشورهای دیدنی جهان قرار دارد، با این وجود نتوانسته است جایگاه واقعی خود را بدست آورد و از لحاظ درآمد گردشگری در جایگاه ۵۴ جهان جای گرفته است؛ زیرا مسائل و مشکلات ناشی از نارسایی‌های موجود در سیستم سازمانی و تشکیلاتی ارگان‌های متولی گردشگری، عدم هماهنگی بین این سازمان‌ها، اقتصاد تک‌محصولی و متکی بر استخراج و صدور نفت و... مانع رشد این صنعت شده است. بر این اساس موفقیت در عرصه گردشگری و دستیابی به منافع مادی و غیر مادی، مستلزم درک پدیده گردشگری، شناخت ابعاد آن، آشنایی با مدیریت صحیح و هماهنگ با جدیدترین دستاوردهای علمی می‌باشد، که از این راه می‌توان به توسعه پایدار اقتصادی رسید. (سرور؛ ۱۳۸۶:ص ۳۶)

توسعه پایدار بر سه اصل پایداری بوم شناختی، پایداری اجتماعی - فرهنگی و پایداری اقتصادی استوار می‌باشد. پایداری بوم شناختی تضمین‌کننده آن است که توسعه با حفظ فرایندهای اساسی زیست محیطی، تنوع و گونه‌های زیستی سازگار باشد. پایداری اجتماعی- فرهنگی تضمین می‌کند که توسعه با فرهنگ و ارزش‌های مردمی که متأثر از آن هستند سازگار بوده و هویت جامعه را حفظ کند. پایداری اقتصادی تضمین می‌کند که توسعه واجد کارایی اقتصادی بوده و منابع به ترتیبی اداره شوند؛ که بتوانند پشتیبان نسل‌های آینده باشند. (سینایی؛ ۱۳۸۴:ص ۲۱)

تاکید بر توسعه پایدار در برنامه‌ریزی‌ها، همگامی با تغییرات مثبت، ضرورت پیروی از یک رویکرد متوازن با توجه به ویژگی‌ها و شرایط مقصد گردشگری، توجه به نیازهای محیط فیزیکی و خواسته‌های گردشگران از نکات مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

امروزه گردشگری روستایی به عنوان یکی از شاخه‌های رو به رشد گردشگری مطرح گردیده و به سبب عواملی چون رشد شهرنشینی و گریزان بودن مردم شهرها از انواع آلودگی، نقطه مثبتی در نگرستن به روستا و توسعه پایدار آن می باشد. در رویکرد جدید به گردشگری روستایی باید راهکارهای توسعه مورد بررسی مجدد قرار گیرد و یک نگرش منطقه‌ای در تجمع فعالیت‌های گردشگری اخذ گردد، تا با شناسایی مناطق مستعد و گونه‌های مختلف گردشگری از جمله گردشگری کشاورزی، گردشگری مزرعه، طبیعت‌گردی، گردشگری زیارتی، گردشگری سبز، گردشگری تولیدات سنتی روستا، گردشگری ورزشی، جشنواره‌ها و... به تبیین توسعه محلی پرداخت که این روند خود به پایداری و حفظ محیط‌زیست، احیاء و ثبات اقتصادی جوامع روستایی و توسعه تجارت گردشگری و افزایش درآمد در مقیاس کوچک کمک می کند.

نواحی روستایی ایران با کارکرد معیشتی و سنتی کشاورزی از نواحی توسعه نیافته و محروم قلمداد می شوند. کمبود امکانات اولیه معیشتی در این مناطق، فقر اقتصادی و عدم فرصت‌های شغلی مناسب، منجر به مهاجرت نیروی انسانی بومی این مناطق به شهرها شده است، که به تبع مشکلات حاشیه‌نشینی در شهرهای بزرگ، افزایش جمعیت و برخی مشکلات اجتماعی را به وجود آورده است. توسعه گردشگری گسترده جهت کاهش محرومیت و مهاجرت، ایجاد رفاه اجتماعی، حفظ ویژگی‌های فرهنگی و سنتی، حفظ منابع طبیعی، تقویت غرور ملی و ایجاد فرصت‌های شغلی در کنار فعالیت‌های کشاورزی در مناطق روستایی کارکردی ضروری محسوب می‌شود. گردشگری فرصتی استثنایی برای احیای اقتصادی و تحرک نیروی کار در مناطق روستایی ایجاد نموده و باعث می‌شود که روستاییان علاوه بر فعالیت‌های روزمره خود، از منبع درآمدی پایدار بهره‌مند شوند.

از اهداف استراتژیک توسعه پایدار روستایی که نقش مهمی را به عنوان محرک اقتصادی ایفا می کند، توسعه صنعت گردشگری در مناطق روستایی است؛ این هدف در راستای تنوع بخشی به فعالیت‌های اقتصادی و افزایش فرصت‌های شغلی و درآمدزا در بخش غیرکشاورزی مطرح می‌باشد، که امروزه

در ابعاد مختلف مورد توجه است. از این رو امکان‌سنجی توسعه گردشگری در مناطق روستایی از جمله قابلیت‌های فرهنگی، چشم‌اندازهای طبیعی، بافت کالبدی، تاسیسات زیربنایی و اقامتی و سطح درآمد به منظور دستیابی به توسعه پایدار اقتصادی انجام می‌گیرد.

استان کردستان از قدیمی‌ترین مراکز استقرار جمعیتی کشور و دارای جاذبه‌های متنوع تاریخی و طبیعی است. اما به دلیل ضعف سرمایه‌گذاری و مدیریت صحیح، عدم معرفی، کمبود تاسیسات و تجهیزات زیر بنایی و... در عرصه گردشگری جایگاه واقعی خود را پیدا نکرده است. استان کردستان جزء استان‌های درجه ۳ و محروم کشور است (رضوانی؛ ۱۳۸۳:ص ۲۵)، اما قابلیت پیوستن به قطب‌های مهم گردشگری کشور را دارد. جهت تحقق این امر لازم است که رهیافت‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی در چهار چوب یک نگرش منطقه‌ای مورد توجه قرار گرفته و در زمینه توسعه توریسم منطقه کار علمی صورت گیرد، که در نهایت منجر به افزایش درآمدها و کاهش فقر خواهد شد.

روستای اورامان‌تخت از توابع بخش اورامان واقع در شهرستان سروآباد دارای جاذبه‌های طبیعی، فرهنگی و معماری منحصر بفردی می‌باشد. این روستا به دلیل عدم معرفی، کمبود سرمایه‌گذاری در تاسیسات زیرساختی و... ناشناخته مانده است. پایین بودن میزان درآمد روستاییان از دیگر دلایل توجه به مقوله گردشگری در این روستا می‌باشد. با اشتغال‌زایی، تعادل نسبی در توزیع درآمد، به کارگیری مردم محلی و ایجاد فرصت‌های مرتبط با گردشگری می‌توان به افزایش درآمد روستاییان کمک کرد. انتظار می‌رود گسترش گردشگری در منطقه مورد مطالعه منجر به افزایش رفاه عمومی و در نتیجه مهاجرپذیری روستا از روستاهای اطراف گردد.

در این تحقیق جهت تحقق موارد فوق باید به امکان‌سنجی پتانسیل‌ها و توانایی‌های بالقوه موجود در روستا پرداخت و تمامی موانع و تهدیدها و شاخص‌های رسیدن به توسعه پایدار اقتصادی را با بهره‌گیری از روشها و مدل‌های تصمیم‌گیری از جمله مدل SWOT در نظر گرفت.

۲-۱- سوالات پژوهش

۱- آیا گردشگری در منطقه مورد مطالعه با توجه به پتانسیل‌های طبیعی، اقتصادی، کالبدی، قابلیت سرمایه‌گذاری و توسعه پایدار اقتصادی را دارد؟

۲- آیا شهر مریوان می‌تواند به عنوان یکی از مولفه‌ها، در گسترش گردشگری روستای اورامان موثر واقع گردد؟

۳- آیا توسعه گردشگری روستایی در منطقه مورد مطالعه می‌تواند موجب ایجاد اشتغال، افزایش درآمد، توزیع متناسب سرمایه و در نهایت موجبات توسعه پایدار اقتصادی روستا را فراهم نماید؟

۳-۱- فرضیات تحقیق

در تحقیقات علمی فرضیه عبارت است از حدس یا گمان اندیشمندان درباره ماهیت، چگونگی و رابطه بین پدیده‌ها، اشیاء و متغیرها که محقق را در تشخیص نزدیک‌ترین و محتمل‌ترین راه را برای کشف مجهول کمک می‌نماید. (حافظ نیا؛ ۱۳۷۸، ص ۱۱۰) با توجه به مفهوم فوق دو فرض کلی در فرایند تحقیق مورد توجه بوده‌اند که عبارتند از:

فرضیه اول: "توسعه گردشگری روستایی در منطقه مورد مطالعه موجب افزایش میزان درآمد، توزیع متناسب سرمایه و در نهایت توسعه پایدار اقتصادی روستا می‌گردد."

فرضیه دوم: "گسترش گردشگری در روستای اورامان همراه با گردشگری منطقه مریوان، می‌تواند به عنوان یک قطب قوی گردشگری در سطح منطقه‌ای مطرح گردد."

۴-۱- اهداف تحقیق

پیش‌نیاز هر گونه برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری و اقدام برای توسعه صنعت گردشگری، مستلزم پژوهش و تحقیق است. رونق گردشگری در هر کشوری آینده سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی نسل‌های بعدی آن کشور را هم تضمین می‌کند. با توجه به اینکه روستای اورامان تخت توان‌ها و جاذبه

های متنوعی دارد اما تاکنون نقشی درافزایش درآمد روستاییان و توسعه روستا نداشته است؛ بنابراین اهداف اصلی این تحقیق عبارتند از:

- ۱- معرفی و مطالعه جاذبه‌های متنوع روستا تا بدین وسیله استعدادها و توان‌های آن شناسایی گردد.
- ۲- امکان‌سنجی قابلیت‌های مختلف روستا به منظور سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری
- ۳- دستیابی به توسعه پایدار اقتصادی

۱-۵ - ضرورت تحقیق

در دهه‌های اخیر به دلیل تاثیر تحولات جهانی در مناطق روستایی کشورهای در حال توسعه از قبیل صنعتی شدن، تداوم پیشرفت‌های تکنولوژیکی، توسعه و گسترش شهری و ... بسیاری از مناطق روستایی این کشورها دچار تحولات اساسی شده‌اند. این تحولات باعث شدند مناطق روستایی گرفتار کاهش درآمدها، افزایش جمعیت کهنسال و از بین رفتن تدریجی فرهنگ روستاییان و همچنین کاهش فرصت‌های شغلی در زمینه کشاورزی شوند. در این راستا توسعه صنعت گردشگری در نواحی روستایی به عنوان یک استراتژی جدید برای توسعه روستاها مطرح گردید.

با توجه به اهمیتی که گردشگری روستایی در توسعه پایدار روستایی دارد، با برنامه‌ریزی صحیح برای روستاهایی که دارای چنین قابلیت‌هایی می‌باشند، می‌توان به تقویت گردشگری روستایی پرداخت و آثاری چون ایجاد درآمد برای کشاورزان و دیگر خانواده‌های ساکن در روستا، کاهش مهاجرت (دلیل عمده حاشیه‌نشینی و بیکاری در شهرها)، تدارک فرصت‌های شغلی در نواحی روستایی، آشنایی مردم شهر با تجربه زندگی در روستا و گسترش زیربنای اقتصادی در سطح منطقه را شامل می‌شود.

گردشگری روستایی به عنوان راهکاری موثر می‌تواند با ایجاد و توسعه متناسب درآمد و سرمایه‌گذاری در جاذبه‌های گردشگری مناطق محروم، ثروت را از مناطق برخوردار به این مناطق سرازیر نماید و در برقراری تعادل نسبی بین شهر و روستا و توزیع عادلانه درآمد در سطح منطقه و کشور موثر

باشد. بنابراین با توجه به گستره گردشگری روستایی لازم است که در یک فرایند برنامه‌ریزی ملی زمینه گردشگری روستایی در سطوح منطقه ای مطرح گردد .

۱-۶ - پیشینه تحقیق

در چند سال اخیر گردشگری و موضوعات مرتبط با آن مورد توجه مسئولان و مدیران نهادها، ادارات و سازمان‌های مرتبط با گردشگری قرار گرفته و تحقیقاتی در سطح بین‌المللی، ملی و منطقه ای با توجه به اهمیت گردشگری و اهداف به شرح زیر انجام گرفته است.

- جان لی (۱۳۷۸) در کتاب **"گردشگری و توسعه در جهان سوم"** به بیان مفاهیم کلیدی گردشگری و ارتباط آن با توسعه انجام مطالعات موردی در کشورهای جهان سوم با تاکید بر ابعاد اجتماعی، اقتصادی و محیطی آثار این صنعت در کشورها، به ایجاد بستر مناسبی برای تصمیم‌گیری برنامه‌ریزان پرداخته است. از روش ضریب تکاثری در حوزه کارائیب به این نتیجه رسیده است که هزینه کردن منابع کمیاب به منظور تشویق بیشتر گردشگری صحیح نبوده و تبعات اجتماعی آن نادیده گرفته شده است.

- جولیا شارپلی (۱۳۸۰) در کتاب **"گردشگری روستایی"** بررسی پیامدهای گردشگری روستایی پرداخته و مسائلی از قبیل مفاهیم گردشگری روستایی، ماهیت چند منظوره روستاها، رشد تاریخی توریسم روستایی، ارزیابی امکانات گردشگری روستایی، بازاریابی توریسم روستایی، لزوم برنامه‌ریزی و مدیریتی و در نهایت مسائلی از قبیل تسهیلات حمل و نقل و شهر نشینی و تاثیر آن بر روستاها و ... را در این کتاب به صورت تحلیلی بیان نموده است و به این نتیجه رسیده که گردشگری روستایی یکی از انواع گردشگری، مبتنی بر اصول و مباحث علمی است. همچنین موفقیت گردشگری روستایی مرهون محیط زیست سالم و زیرساختهای مناسب در روستا است .

- افتخاری (۱۳۸۱) در مقاله **"نقش گردشگری روستایی در توسعه روستایی"** به نقد و تحلیل چهارچوب‌های نظریه‌ای با روش توصیفی- تحلیلی پرداخته است. در نهایت هدف از گردشگری توسعه

روستایی را همراه با کاهش فقر روستایی، حل معضلات بیکاری و مهاجرت و افزایش خدمات رفاهی در نظر می‌گیرد؛ و در نتیجه همه روستاها را دارای قابلیت گردشگری نمی‌داند بلکه روستاهایی را که دارای پتانسیل‌ها و ظرفیت محیطی هستند.

- مهدوی (۱۳۸۱) در پایان‌نامه "توسعه نواحی روستایی پیرامون شهرها و ارائه مدل استراتژیک" از مدل SWOT در برنامه‌ریزی استراتژیک استفاده کرده است و استراتژیهای راهبردی را برای توسعه توریسم در دهستان لواسان ارائه داده است. وی به این نتیجه رسیده است؛ که از عوامل داخلی موثر بر توسعه توریسم در نواحی روستایی مورد مطالعه تعداد ۹ عامل به عنوان نقاط قوت و ۱ عامل به عنوان نقاط ضعف می‌باشند.

- اریسیان (۱۳۸۲) در مقاله "گردشگری کشاورزی و نقش آن در توسعه روستایی" ضمن معرفی یکی از انواع مهم گردشگری با عنوان گردشگری کشاورزی به بیان هدفها و اصول گردشگری پایدار روستایی و نقش آن در تغییر پایه‌های اقتصادی موجود در روستا و نیل به سمت یک اقتصاد پایدار روستایی در راستای توسعه پایدار پرداخته است و به این نتیجه می‌رسد که توسعه گردشگری روستایی نیاز به جلب مشارکت مردم و نهادهای غیر دولتی در سرمایه‌گذاری برای گردشگری دارد.

- حیدری (۱۳۸۳) در رساله دکتری "ارزیابی برنامه‌ریزی صنعت توریسم در ایران" به بررسی وضعیت صنعت توریسم در ایران و موانع موجود در دستیابی به گسترش این صنعت می‌پردازد و در نهایت راهکارهایی از جمله سرمایه‌گذاری کلان در سطح کشور برای مکان‌های جاذب گردشگری، با نگرشی منطقه‌ای را برای رونق گردشگری ارائه می‌نماید و نتیجه می‌گیرد که باید در سیاستگذاری کلان کشور در مورد گردشگری بازنگری صورت گیرد.

- فرهودی (۱۳۸۳) در پایان‌نامه "برآورد ظرفیت برد گردشگری معبد آناهیتای شهر کنگاور" از تکنیک‌های کاربردی و کمی در گردشگری پایدار از جمله تکنیک ظرفیت تحمل یا برد گردشگری استفاده کرده و به بررسی شاخص‌های گردشگری پایدار، با توجه به مکان‌های مختلف گردشگری

پرداخته است. در نهایت به این نتیجه می‌رسد که هر مکان گردشگری اولویت‌های خاص خود را دارد که با مکان دیگر متفاوت می‌باشد، از این رو نیازمند مدیریت پایدار مربوط به خود است. در پایان وضعیت موجود در معبد آناهیتا را در مقایسه با ظرفیت برد (ظرفیت پذیرش گردشگران) آن در سطحی پایین برآورد کرده است.

- قادری (۱۳۸۳) در کتاب **"اصول برنامه‌ریزی توسعه پایدار گردشگری روستایی"** با استفاده از روش تحلیلی به ارائه خطوط راهنما و اقدامات اجرایی در فرایند برنامه‌ریزی گردشگری روستایی پرداخته است؛ و به این نتیجه می‌رسد که برنامه‌ریزان باید بر اساس ویژگیهای فرهنگی جوامع محلی و با توجه به بافت سنتی و محلی به توسعه گردشگری روستایی بپردازند و از به وجود آوردن مشکلات و مسائل زیست محیطی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جلوگیری کنند.

- فیض اللهی (۱۳۸۳) در پایان‌نامه **"توانهای توسعه توریسم روستایی"** از دو روش توصیفی و میدانی استفاده کرده است. او ابتدا روستاهای دو دهستان مشکین غربی، مشکین شرقی را از لحاظ تاثیرپذیری و نزدیکی آبهای گرم معدنی به سه دسته تقسیم کرده و سپس از هر رده به طور تصادفی اقدام به پرسشگری کرده است. او به این نتیجه رسیده است که برای توسعه فعالیتهای توریستی، ابتدا باید به شناسایی توان‌ها و جاذبه‌های توریستی به خصوص آبهای گرم معدنی پرداخت. و سپس توسعه فعالیتهای توریستی به موازات حفظ محیط زیست ادامه یابد چون هر گونه بی توجهی لطمات جبران ناپذیری را به محیط زیست وارد می‌کند.

- ای فنل (۱۳۸۵) در کتاب **"مقدمه‌ای بر طبیعت‌گردی"** به بررسی سیستم گردشگری و عناصر صنعتی مرتبط به آن می‌پردازد و در این رابطه بر جاذبه‌های گردشگری به عنوان عناصر اصلی این سیستم تاکید بیشتری می‌کند و با استفاده از شاخص‌های گردشگری پایدار، ارتباط میان توسعه پایدار و آینده صنعت گردشگری را بررسی می‌کند، و نمونه‌های موفق از گردشگری را در کشورهای مختلف و روش‌های مدیریتی مفهوم ظرفیت قابل تحمل طبیعت را بیان می‌کند؛ نتیجه می‌گیرد که

جهت گیری بومی یکی از اصول مهم صنعت طبیعت گردی به حساب می آید و گردشگری گسترده را در برابر گردشگری متمرکز برای حفظ محیط زیست روستا بیان می کند.

- ترابی(۱۳۸۵) در پایان نامه "نقش جاذبه های گردشگری در توسعه اقتصادی روستاها" از دو روش میدانی و توصیفی استفاده کرده است. ابتدا روستاهای منطقه مهدی شهر(استان سمنان) را از لحاظ جاذبه های گردشگری معرفی کرده و به این نتیجه رسیده است که برای رسیدن به توسعه اقتصادی، باید به شناسایی توان ها و جاذبه های توریستی پرداخت که در نهایت با گسترش گردشگری به توسعه اقتصادی روستا منجر می گردد.

- کارگر(۱۳۸۶) در کتاب "توسعه شهرنشینی و صنعت گردشگری در ایران" با روش توصیفی-تحلیلی به بررسی شهر نشینی در ایران و نیاز به شکوفایی صنعت گردشگری برای گذران شایسته اوقات فراغت می پردازد، و مقوله فرهنگی-اجتماعی را در جذب گردشگر تاثیرگذار می داند. در نتیجه اصلاح ساختار فرهنگی جامعه و مقوله آموزش، فراهم ساختن شرایط آسایش و آرامش برای گردشگران، احداث دهکده های گردشگری در جوار مناظر بکر و طبیعی و آثار باستانی کشور و حمایت از سرمایه گذاری در زمینه احداث امکانات اقامتی و تفریحی را پیشنهاد می دهد.

- کیا(۱۳۸۶) در پایان نامه "نقش گردشگری در توسعه پایدار روستایی" با استفاده از دو روش میدانی و توصیفی، الگوی توسعه روستایی با تاکید بر توسعه گردشگری را مورد ارزیابی قرار داده و اثرات مطلوب و نامطلوب آن را شناسایی کرده است. روستای زیارت را به دلیل استقرار بر سر راه شهر زیارتی مشهد دارای قابلیت گردشگری می داند و گسترش خدمات توریستی، همراه با ایجاد فرصت های شغلی را برای روستای مورد مطالعه پیشنهاد می دهد.

- رضاسلطانی(۱۳۸۷) در پایان نامه "توسعه گردشگری در مناطق روستایی با تاکید بر مکان یابی اماکن تفریحی و اقامتی: دهستان مورچه خورت(اصفهان)" با استفاده از مدل AHP برای این دهستان مکان یابی اماکن مناسب را بر اساس شاخص های مرتبط انجام داده است. در آخر نتیجه

می‌گیرد که ایجاد کمپ، مراکز گذران اوقات فراغت از مهم‌ترین نیاز گردشگران می‌باشد که جهت بالا بردن میزان توقف مسافران و بازدید از آثار طبیعی و تاریخی حائز اهمیت می‌باشد. نزدیکی این دهستان به قطب گردشگری اصفهان و قرارگیری در مسیر آزاد راه اصفهان تهران از فرصت‌های بالقوه این دهستان محسوب می‌گردد.

- مهمان‌نواز (۱۳۸۷) در پایان‌نامه "امکان‌سنجی توسعه گردشگری در مناطق روستایی دهستان آبگرم (اردبیل)" با استفاده از مدل SWOT به تعیین نقاط ضعف و قوت، تهدید و فرصت‌ها پرداخته است. و نتیجه می‌گیرد که آستانه آسیب‌پذیری و نیازمندی‌های این ناحیه نسبتاً بالا است و نیازمند بازنگری و ارائه سیاست‌های مناسب در جهت رفع تهدیدها و تقویت فرصت‌ها می‌باشد.

۱-۷- روش تحقیق

پژوهش در خصوص جهانگردی و گردشگری در طبقه علوم انسانی قرار گرفته و بازیگر اصلی آن انسان‌ها می‌باشد. از آن جهت که کنترل متغیرهای مستقلی که رفتار انسان‌ها را تحت تاثیر قرار می‌دهند، اغلب دشوار است از روش معیاری در تحقیق استفاده شده است.

در ابتدا پارامترهای اثر گذار بر گردشگری طبق دیدگاه ساختارگرایی تجزیه و سپس برخی از عوامل اصلی با نگرش سیستمی تحلیل شده و در نهایت ترکیب و جمع‌بندی می‌گردند. استنتاج از داده‌ها برای نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات به روش کمی و تحلیل داده‌ها به روش قیاسی استقرایی انجام می‌گیرد.

برای تجزیه و تحلیل اطلاعات داده‌های جمع‌آوری شده از پرسشنامه‌ها با روش‌های آماری، تبدیل به داده‌های قابل فهم گردید تا تحلیل بر روی این داده‌ها صورت گیرد. روش‌های آماری به کار رفته در این پژوهش ضریب همبستگی اسپیرمن و کندال b به طور خلاصه توضیح داده می‌شود.

همچنین برای تعیین نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای گردشگری در روستای اورامان تخت از مدل SWOT استفاده شده است.